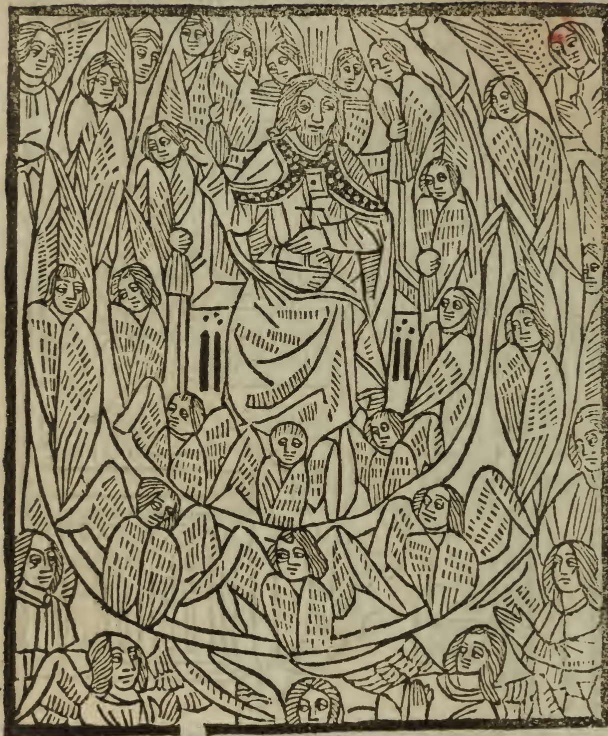

1260

[illegible]

not in Stilwell

Stella clericorum.

Tractatus qui stella clericorum inscribitur. feliciter incipit.

Quasi stella matutina in medio nebule/ id est pctórũ. Proprietates huius stelle matutine possunt referri ad quemlibet doctorem fidei/ id est sacerdoté. Et continentur in his versibus.

Lucis splendorem fert secum. fert quoqz rorem.
Ingens dat letum/ vigilansqz/ decens preit ipsum
Solem defectum lune comitans hyemisqz
Tempore lucescit. cedens estate quiescit.

Glosa. Lucis splendorem fert secũ. vt ibi. Vos estis lux mũdi. Fert quoqz rorẽ scz in p̄dicatõe. vt ibi. Tenebrosa aqua in nubibus aeris. Ingens ẽ. vt ibi. Ecce sacerdos magnus. Dat letũ/ id ẽ facit letũ audientẽ p̄dicatõz. q̄ ẽ in tenebris ignorãtie. Vigilãsqz d̃r. vt ibi. Btũs seruꝰ quẽ cuz venerit dñs: iuenerit vigilanté. Decẽsqz d̃r. scz p bonã famã z honestã quersatõz. Preit ip̄m solẽ. i. xp̄m q̇ ẽ verꝰ sol iustitie. Sicut miles dñm suũ p̄cedit inimicos occidendo suo gladio acuto. vt mortui mũdo viuãt christo. Defectũ lune comitãs. i. sancte eccl'ie p qpassiõz. Vñ quis infirmatur et ego nõ infirmor. Hiemisqz tpe lucescit. i. in tpe tribulatõis apparz in calore fidei. Cedẽs estate q̇escit scz in vrente a feruore luxurie et a ceteris vitiis. Vñ qui potuit trãsgrediz nõ ẽ trãsgressus. Salomõ. Memẽto creatoris tui zc. Apl's. Diuisiões ministrãtiũ sũt in ecclesia dei. scz actiui cõtemplatiui et p̄lati. Vnusquisqz in sua vocatiõe et in suo ordine vel ministerio vel officio intendat: vt virtuose et fidelir̃ in vinea opetur. Vñ Crisostomus. Multi sunt prelati siue sacerdotes noĩe. sz pauci sunt dignitate. Vnde apl'us. Melius ẽ esse paucos et vtiles. q̄ multos et inutiles. Lucas. Messis quidẽ multa. operarii vero pauci scz fideles z veri. Hieronimus. Si caritas facit preciũ in rebus honestis: nihil carius deo et homĩbus (habẽtibꝰ ratione) bono et vtili pastore. Johannes. Pastor bonus animã suam ponit pro ouibus suis. Vnde ter dictũ est petro

Petre amas me? Glo. Amas me plusq̄ tuos cognatos et amicos? plusq̄ res tuas tpales? plusq̄ te ipm? pasce oues meas. Unde in euange. Qui amat aiam suaz plus q̄ me non est me dignus. Apl's Erunt hoies seipsos amates. Il li dicunt seipsos amare: qui suum honorem et cōmodum plus diligunt q̄ honorē dei. Augu. in li. de doctrina christi ana. Illi vere deū diligunt qui nihil aliud q̄ vt nomē dei glorificetur exercent. Unde iā pauci volunt sustinere ppt xp̄m paupertatē. cōtemptum. dolorem. Sed cupiūt diui tias. honores et suauitates huius mundi. Tales enī non suscipiunt curas animarum vel prelaturas pp̄ter onus vel propter iugum domini. sed propter honorez. Cura enī animarum non debetur honori sed oneri.

Multiplex enim est questio quomodo sacerdos vel pastor curā suā intrauerit vel quomō in ea vixe rit vel qualiter eā rexerit vel patrimoniū crucifixi expen derit: vel propter quem finē eam susceperit. vel vt pascat gregem sibi cōmissum verbo et bono exemplo: vel vt pa scatur a grege. Unde hoc nomē pastor diriuat ab hoc v̄bo pasco. scis. et nō a pascor pasceris. Unde illud. Hieremie Pastores pascebant se et gregem meum non pascebant

In vltima enī ratione reddenda: dixit ioseph id est xp̄s qui est verus ioseph fratribus suis/ scz pasto ribus ecclesiarū. Amen dico vobis nō videbitis faciē meā donec adduxeritis fratrē vestrum minimū. Glosa: Qui minimū requirit nō obliuiscitur maiorē Unde illud. San guinez eius. i. animaz eius de manu tua requiram. Gre. Tot mortibus digni sūt negligētes pastores: quot negli gunt aias. Unde videat quisqz pastor vel sacerdos quo mō curā suā intrat/ vel quō eā regat vel qualiter in ea vi uat vel propter quē finē eā susceperit vel quomō patrimo niuz crucifixi (vt dictum est) expēdat ne a domino ei obii ciat in reddēdo rōnem pronice. Amice scz tēporaliū rerū z nō aiaꝝ quomō huc itrasti nō habēs vestē nuptialē/ id ē ca ritatem, qz nō propter caritatē/ id est deū (qui est vera cari tas) curam tuam intrasti vt gregem tibi cōmissū pasceres

verbo ꝛ bono exemplo.sed vt pascẽris ab eo.i.vt negligẽs et ociosus et viuens luxuriose;et obmutescente dicat dñs Ligatis manibus.ne possit se defẽdere.et pedibus ne pos sit fugere.proiicite eũ in tenebras exteriores.i. ꝯtinuo per petue vrentes.q2 plus dilexit lucrũ tpale ꝙ aiaꝝ pro qbus filius dei mortẽ sustinuit.Et q2 hic vixit deliciose ꝛ totus suspirauit in pctis:totus suspiret eternaliter in penis Et ꝙtũ gloriatus est in deliciis vite huius:tantũ locũ date ei in tormẽtis.et facite eũ mõtẽ in iuferno.et ardeat vt oleum in flãma.Vñ psa.Apportari te faciã sicut gallũ gallinaciũ:qui portatur de foro pedibus sursũ erectis . et demisso capite :et decoquit in olla . sic tu decoqueris in olla gehennali variis cruciatibus:vt pena correspondeat culpe. quia nõ cãtasti non generasti.et cum aliis maior reputarie:sicut gallus gallinacius maior aliis.

Vm beneficiũ alicui porrigit valde gaudet: sꝫ nõ q̃rit primo quis sanctoꝝ sit patronus in ecclia. sꝫ quãtũ valeat in tpalibus.Vñ iam pauci curãt quomõ curã suã suscipiũt vel intrant:aut qualiter eam regant/vel in ea viuãt scdm deũ:nec symoniã abhorrent: sed heu iaꝫ in pluribus dñatur. Greg. Si quis ea intẽtione gradus ecclesiasticos vel beneficia querit vt inde habeat vite necessaria:hic peruerso ordine vult celestia mercari . Longe eni melius esset mendicare vel arare vnde viueret. Vnde ioh.Qui nõ intrat in ouile p ostium.i.xp̄m sed ascendit aliũde:ille fur est et latro . fur est furando sibi virtutes ab aliis.latro est:occidendo aĩas. Fur non venit nisi vt furetur:mactet et perdat.Furetur virtutes/mactet corpus.et perdat animam in gehennem ignis.

Vilibet pastor et sacerdos in se tenet habere tria/ scꝫ sciam/eloquentiã/ ꝛ bonã vitã. Sciam dꝫ hrẽ diuinoꝝ libroꝝ ac eoꝝ intelligentiã in qb9 deũ cognoscat se et alios.Vñ berñ.Multi multa sciũt: seipos aũt nesciũt: Qui seipꝫ nõ cognoscit nihil scit. Hec ẽ eni pbatissiã scia int phõs sectares.dicit eni.congnosce teipꝫ Qm au.in li. de sctã tri.dei pfert scie celestiũ terrestriũ ꝛ infernoꝝ ppriã

cognoscere infirmitatē. Unde et ber. Dn̄e da michi scire te cognoscere me/ diligere te. Eloquentiā dꝫ habere discretā vt ea que scit et intelligit aliis predicet: ne abscōdat pecuniā dn̄i sui. i. sit canis mutus in domo. i. eccl'ia. Vn̄. ps'a. Clama ne cesses et anūcia pp'lo meo scelera eoꝝ. Tullius. Melius ē eloq̇ copiose et prudenter q̄ aliq̇d sine eloquētia acutissime excogitare. Idē. eloquētia est scīa recte pferendi excogitatōe cū ornatu ꝟboꝝ ꝛ pōdere sn̄iaꝝ. Idē. Efficacius ē audire q̄ audiri. Vn̄. gre. In scīa sacerdotis nec est venia nec excusatō. Daniel alibi ezech'. Qui aūt docti fuerūt fulgebūt qnasi splēdor firmamēti. i. solis. ꝛ q̇ ad iustitiā erudiūt mltos quasi stelle ī ppetuas eternitates. Vn̄ apo. Duplici honore honorādi sūt sacerdotes. p'rio ppt officii dignitatē. scd'o ppt doctrinā. p̄cipue illi q̇ fidelit' laborāt in euā. qꝛ ordo fideliū p̄latoꝝ ē p̄cipuus. Vitā bonā tenet hrē sacerdos. vt q̇ ore p̄dicat ope cōpleat. Actu. i. Cepit iesus facē ꝛ docē. Hier. Quid enī aliud ē bene loqui aut p̄dicareꝛ puerse viuere: q̄ pp'rio ore seipm̄ ꝯdēnare. Orige. Qui aliū nō instruit seipm̄ docere nō pōt. Gre. Nō in verboꝝ splēdore p̄dicator gloriet': sꝫ in ope virtutū. Hier. Doctoris ē lapsis manū porrigere adiutricē. ꝛ errātib' ostendere iter veritatis. Gre. Bonus doctor ē q̇ hūilit' seruat disciplinā. ꝛ p disciplinā nō incurrit supbiā. Crisost. Vis bonus apparere circa vitā tuā esto auster'. circa alioꝝ peccata esto benign'. Audiāt te hoīes pua mādantēꝛ grauia facientē. Gre. Cui' vita despicit': restat vt eius sermo contemnet'.

Viuis enī pastor siue sacerdos sit sedulus in cura sibi cōmissa. et in ambone fidelis p̄dicator. vt p̄co domini: vt paret dn̄o plebē pfectā. in cathedra vt piusꝛ discretus iudex. in ꝯfessiōe mediator int' deū ꝛ peccatorē. Vnde crisost. Nō erramus modicā penitētiaꝫ iniungentes. Nonne melius est ppter misericordiā reddere rationē: q̄ propter crudelitatē? Nā vbi paterfamilias ē largus. dispensator eius non debet esse tenax. Sed deus est benignus vt quid sacerdos austerus?

f Jt etiā sacerdos vī pastor pi⁹ in afflictorū cōpas/
sióe et hospitalitate/ ꝛ in elemosinaꝝ ꝑ posse lar
gitione duplici/ scꝫ corꝑali et spūali. Spūalis ꝯtinetur in
hoc vsu. Corrigo/ ꝓco/ ꝓcor doceo/ fero/ ꝯsulo/ solor. Corri/
go errantē. ꝓco inimicis. ꝓcor ꝑ inimicis. doceo insipiētes
fero sustinētes. ꝯsulo pusillainmes. solor tribulatos. Cor/
palis continetur in hoc versu. Colligo/ poto/ cibo/ redimo
tego/ visito/ condo. Sunt etiam septem species elemosi/
ne. Prima est quā homo sibiipsi dat. Vñ salomon. Mise
rere anime tue placēs deo. Idem. Qui sibi neq̄r: cui bon⁹
Secūda elemosiā ponit̃ supra pedes dñi: quā dat ostiatī
mēdicantib⁹ et peregrinis et hospitib⁹ in hospicio colligē
do ꝓpter deū. Vñ ysa. Frāge esuriēti panē tuū. Aug. Ele
mosina est vnguētū quo maria magdalena vnxit pedes
dñi/ id est pauperes q̄ sūt mēbra ei⁹ ꝯvngebat. Tertia po/
nit̃ in gremiū dñi q̄ dat̃ leprosis/ infirmis ꝛ captiuis ꝓci/
pue inter paganos. Vñ ecclesiasti. Abscōdite elemosinā
in sinu pauperū. Quarta ponit̃ in manus dñi. quā homo
dat viduis et orphanis: ꝛ illis quos pudet mēdicare. ꝛ qui
magnū defectum sustinēt ꝓpter honorem tꝑalem. ꝓcipue
aūt quā dat amicis et cognatis et indigentib⁹. Vñ illud
Et carnē tuā ne despereris. Catho. Ignotū tu tibi noli ꝓ
ponere notis. Quinta est q̄ ponit̃ supra cor dñi. cuꝫ homo
dimittit offensas sibi illatas verbis/ iniuriis et rebus ab
latis. Vñ dimittite ꝛ dimittet̃ vobis. Sexta ponit̃ in os
dñi: qñ quis offert ad araꝫ pro posse suo de rebus iuste ac
quisitis. vbi offertur sacrosanctū corpus dñi pro salute vi
uorū et mortuoꝝ. Et cū q̄s dat sacerdotibus elemosinam
cuiuscunqꝫ ꝓfessionis vel ad calicē vel ad ornamentū et
decorem domus domini. Vnde apl'us. Operemur bonuꝫ
ad oēs dum tp̄s habemus. maxime aūt ad domesticos fi/
dei. et doctores scꝫ sacerdotes qui sunt illuminatores fidi
Septima est cū qua christus totus vestitur. que datur ꝑ
mortuis qui sunt in purgatorio. Vnde in libro machabeo
rum. Sancta ergo et salubris est. et cetera. Sancta est ꝑ
compassione. salubris est pro elemosinarum largitione.

Unde mathe. Date elemosinā et munda eruntvobis oīa Daniel. Redime elemosinis peccata tua. Ber. Elemosi/na data in vita ē lucerna q̄ illuīat aīam: ne cadat in tene/bras eternas. Idē. O hō si ieiunas in hoc nō differs a diabolo. qr ipe nunq̄ comedit. si vigilas ipse nūq̄ dormit. si cōtinēs es. ipe nūq̄ coit. si silētiū tenes ipse nūq̄ verbis defluit. in hoc solū marie diabolū supas: si elemosinis operā p̄stas. Beda. Frustra adoraturus manus suas expan/dit ad deū q̄ eas ad subueniendū p posse suo paupi nō ostēdit. Apl's. Pietas ad oīa v3. Nā si q̄s lubricū caris patir vapulabit sed nō pibit. Hiero. Nō memini me legisse aliquē esse dānatū in hoc seclo q̄ vitā duxit liberalē. Greg. Nūq̄ est vacua manus a munere aut propter mun⁹: vbi est ar/cha cordis repleta bona volūtate. Aug. Qui dat pp̄ter p̄/sentū pudorē vt interpellātis tedio careat / rem et meritū perdit. Unde versus. Da facie leta. sine letitia faciei / sc3 tue. Si dederis: pdis rem meritūq3 rei. Apl's. Hilarē datorē diligit deus. Aug. Elemosina est res sancta: augens p̄sentia et minuēs pctā. separās a demonibus iungens angelis. et est quasi murus īexpugnabilis circa aīam. Thobias Magna fiducia est elemosina corā deo: oībus facientibus eā. Idē elemosina ab oī peccato liberat et non sinit aīam introire in tenebras eternas. Salomō. Sicut aqua extinguit ignem sic elemosina pctm̄. Elemosina eni ex/tinguit ignē pctī / ignē ire dei / et ignem totius gehenne.

Am dictum est de elemosina duplici / sc3 spūali et corpali et de spēbus eius cū autoritatibus pbatis. Nūc dicend ē de suffragiis quibus sacerdos aīab⁹ exītib⁹ ī purgatorio tenet suffragari quoꝝ eleōsinis vsus ēē vtitur q̄b⁹ aīabus purgandis in penis purgatorii āuusp die statuit in pnia in hac vita neglecta / vl' nō pacta q̄ aīe sūt tertia pars eccl'ie expectātes in purgatorio liberatōr. Exēplū de filiis isrl' p desertū trāseūtibus. xl. annis qd xl. die/bus trāsissent si 9tra deū nō peccassēt. Triplex eni dr ec/clesia. s. in hoc mūdo. militās. in celo triūphās. ī purgato/rio expectās (vt p̄dictū ē) liberatōr: q̄bus quattuor modis

precipue potest subueniri. versus Missa/p̄ces/dona/ieiunia quattuor ista. Absoluūt aīas: quas purgās detinet ignis Qui ignis et cetere pene purgatorii grauiores z acerbiores sunt q̄ oēs pene martyꝝ: et oia genera tormētoꝝ. q̄ in hoc mūdo a tyrānis potuerit excogitari z adinueniri quarū aīaꝝ nūerus oīm hoīm viuētiū mltitudinē excedit. Vn̄ aug. Nescit qd petit qui purgatoriū petit. O deus q̄ dulce erit in hoc seclo satisfacere. Dico q̄ est grauius in purgatorio esse q̄diu oculus potest claudi vel aperiri: q̄ illa pena quā habuit beatus laurētius in craticula. Vn̄ vna lacrima de puro corde plata plus purgat q̄ decē āni in purgatorio. tn̄ inter duo mala minus malū ē eligēdū. Vn̄ anime clamant. vt Job. Miseremini mei: miseremini mei/saltem vos amici mei: qr manus dn̄i tetigit me. Duplex enī manus in hoc loco intelligit. scȝ manus tangentis. i. in purgatorio aīas purgās expectātes liberatōꝫ. et manus dānantis. scȝ in inferno. Vn̄ machabe. Sancta ergo et salubris ē cogitatio p defūctis exorare sancta p ꝯpassiōeꝫ caroꝝ: salubris p elemosinaꝝ largitōeꝫ et orōnē fideliū: et p̄cipue sacerdotū qbus ꝯmittūt aie: qr elemosine sūt cibus aīarū. orō vero potus. Jeiunia fideliū magna refectio et cōuiuiū. pegrinatio caroꝝ: penaꝝ alienatio et exeptio. Indulgentia vero eis data pdest p̄ut hic meruerant dū viuerēt. Vn̄ legit in cōmendatōibus aīaꝝ. Deus cui soli cōpetit medicinā prestare post mortē. i. īdulgētiā. qr ibi aie sūt d̄ foro eccl'ie expectātes liberatōꝫ. s. i purgatorio quas manus dn̄i tetigit. vt dictū ē. Pre oībus aūt remediis qbus aīabus exn̄tibus ī purgatorio pōt subueīri missa p̄cellit. Gre. O q̄tū z viuificū donū dei. qr nūq̄ diua celebrant misteria qn ibi cōcurrāt duo virtuosa opa. s. vnius pctōris ꝯūsio: vl' ad minus vnius aīe de purgatorio liberatio. Vn̄ caueāt heredes parentū z caroꝝ mortuoꝝ cōmissarii testamētoꝝ. et maxie sacerdotes et ceteri qbus aie cōmittūt. vl' quoꝝ elemosinis vsi sūt vl' vtunt. ne aliquo mō eis hec remedia subtrahāt vl' differāt. qr coꝝ viaticū ē qr p furto z sūmo sacrilegio eis reputat. qr prīo mortalit peccant in deum: qui eas sanguine suo redemit. Scd̄o in

sctos et in oēs angelos de quoꝝ collegio sunt dū liberant Tertio peccant in oēs aīas existētes in purgatorio . q̄ꝛ im pediunt earū absolutionē Quarto peccāt in oēs christia nos viuos ꝑ quibus aīe liberate a penis orarēt et interce derēt ad deū Pro q̄b⁹ negligentiis tales si nō satisfecerint ī pn̄ti grauiter puniētur et ī futuro seculo dānabūtur

Sequitur(vt supra dictū ē)vt quis pastor sit sedu lus et fideliter solicitus pro grege sibi cōmisso scꝫ pro viuis et pro defūctis.ꝛ non ꝑsonaꝝ acceptor q̄ꝛ xp̄s ge neralit̄ vno eodēqꝫ ꝑcio.i.sanguine oēs redemit. vt mere ant̄ a dn̄o directe cōmendari. dicente. Euge serue bone.q̄ꝛ suꝑ pauca fuisti fidelis supra multa te constituam:

Vo ergo ordine censet ille q̄ semꝑ absens ē a cura sua nec ꝑest vt pastor nec regit vt mercēnari⁹: Jn illo estimo ordine in quo nll'us ordo:sꝫ sempit̄nus horror ī habitat. Ber. Miror clericos aliud eē q̄ꝫ qd̄ apparēt in ve stitu et habitu.aut q̄ꝫ tulū sunt clerici .gestu ꝛ actu neutrū exercēt.nec regūt se vt clerici deberēt . nec pugnāt vt laici inordinātet plures ex eis viuūt cōtra canones ꝛ statuta ec clesie cōfundētes seipsos et totius cleri honestatē. Et quia hic cū oībus ꝑuerse viuētes moribꝫ et vita participāt omi pena in futuro punient̄. Vn̄ origenes. Vnūqd̄qꝫ qd̄ ē pec catum hꝫ suū demoniū.ꝛ vnūquodqꝫ demoniū hꝫ suū suꝑ pliciū. Attēdite ergo o vos sacerdotes ad qd̄ vocati estis e lecti ꝛ cōstituti(vt dictū ē)ꝛ seruite deo ī sctitate et iustitia: Vn̄ ap̄l'us Non enim vocauit nos dn̄s in immundiciā:sed in sāctificationē. Vn̄ idē. Hec est enim voluntas dei sācti ficatio vestra/vt sciat vnusquisqꝫ vas suū.i.corp⁹ i sācti ficatiōe possidere . q̄ꝛ ambulās ī via īmaculata.i.in casti tate mentis ꝛ corporis.hic michi ministrabit in tāti corpo ris ministerio.et ego dn̄s exaudiā eū. Vn̄ augu. Quid ꝓ dest si castitas seruatur in corpe . et mētis integritas int⁹ polluit̄ in mēte. Cesari⁹. Virginitas in corpe nihil ꝓdest si caritas a corde discedat ꝛ hūilitas.neciā carnis integritas seruat̄:si anim⁹ tumore suꝑbie corripitur. Ber. Superba castistitas nō ē vera castitas: sed ornatū diaboli ꝓstibuluꝫ

Aug. Aiaduertite o vos sacerdotes in quāta puritate et tre more debetis accedere ad istud sacrificiū ad qd̄ xp̄us acces surus sanguinē sudauit p̄ angustia. vbi ip̄e sacerdos mi rabiliter et ineffabiliter obtulit. Unde dicatis cū pp̄heta. In toto corde meo exquisiui te. Cor mundū crea in me de us. i. restaura. et spiritum rectum innoua in visceribus me is: vt te perfecte diligere et digne laudare merear.

Quid ergo dicendum est de sacerdotibus manifeste cohabitantib9 cū mulieribus / vel adulteris / vl' for nicantibus. vel p̄prias oues violātibus / vl' ebriosis / vel la sciuis / et secularibus pluribus negociis et vanitatib9 im plicatis? Cōmittim9 cnī (?) cōsciētiis ep̄oꝝ et eoꝝ p̄latis. Hier. Alieni erroris nō est nostrū reddere rōnē: sed p̄latoꝝ. Ber. Integritatis tue sis diligens explorator: nō aliene. Quid ergo de illis iudicandū ē q̄ sponsam xp̄i violāt? Hiero. Si cut scelestius est sacrosanctā ecclesiā temerarie destruere q̄ domū plebeiā: ita scelestius est sponsā christi violare q̄ sponsā primi. Glosa sup leuiticū. Cū diabolus sup omī peccato gaudeat maxime cōgaudet fornicatōi. et maxime in sacerdotibus et religiosis qui sunt mīstri altaris. Hier. Acerbiora gehenne tormenta sunt quibus fornicatores et adulteri debentur. Idē. Quid tibi cū mulieribus tu sacer dos qui ad altare dei famularis in cuius loco stas? Dic sacerdos qui eisdem labiis oscularis filiū virginis qui bus osculatus es filiā veneris. O iuda osculo tradis fili um hoīs. Ber. O sacerdos corpus tuū efficitur quotidie sepulchrum christi. quomō ore tuo egreditur falsitas: per quod ingreditur tanta veritas. scz ipse christus? quomō o culi tui aspiciunt vanitatē: qui inspiciunt tantā veritatē quare manus tue extendunt ad illicita q̄ tractant tenentē oīa? quare te ingurgitas ebrietate qui plen9 esse deberes dei bonitate? Aug: Si sacerdos sit vas incontinentie et li bidinis: iuxta filiū virginis in altari statuet idolum vene ris et cū ore polluto p̄fert verba canonis. os enī eius ama ritudine et dolo plenū est. q̄uis enim oret cū labiis: tū i fa ciē expuit saluatoris. et cū presumit sumere corpus dn̄icū

in os eius pollutū: leuius esset ei q̄ piiceret ipsū in lutum Ber. Vere sacerdotes q̄ in carne ambulāt deo placere nō possunt: qui placere meretrici cupiūt et presumūt. Idem Turpissimū est manus deo dedicatas z sacro crismate cō secratas pudendis mulierū ingerere: z post hoc sacrosctm̄ corpus dn̄icū tāgere. Canon. Null⁹ presumat audire mis sam a p̄sbytero quē p certo nouerit habere ɔcubinā. Aug. in decreta. xl. c. de vita presbyteroꝝ dicit: q̄ plus placet d̄o rugitus leonū siue mugitus boū z grinnitus porcoꝝ siue suū: q̄ cantus in choro presbyteroꝝ cantantiū luxuriātiū Gre. in decre. xl. c. Si quis presbyter dyaconus vel subdy aconus iacuerit in infamia fornicatōis. inhibeo ei introi tū ecclesie donec satisfaciat de mala fama sua deo et pp̄lo et si nō satisfaciat. inhibeo vobis ne aliq̄s vestrū audeat audire officiū eius. q: oēs benedictiōes eius cō ertūtur in maledictōes. testante Malach. pp̄heta. Maledicā inquit bn̄dictōibus vestris. q: manus vestre plene sūt sanguine. Ber. O q̄ temerariū z q̄ nephariū est pollutis manibus tractare filiū virginis. et ore sordido sumere. Que mens nō rapitur ad excessū: quis oculus nō erubescit: quis au ditus nō terret: vbi mūdi preciū proiicitur in sterquiliniū id est in os imūdi sacerdotis. Mirum est q̄ talis tunc non veretur āgelum dei stare iuxta se qui secet eū per mediū. Et tales bene possunt vocari presbyteri. Susanne. Aug. O tu indigne sacerdos noli plus me affligere peccando. Plus enī me vuln⁹ peccati tui ledit: q̄ vulnus lateris mei Idē. Magis delinqūt q̄ iā regnātez in celis cōtemnūt pec cando, scꝫ indigne corp⁹ christi tractantes et sumentes: q̄ qui crucifixerūt eū ambulantē in terris nō quasi crucifi gentes: sed quasi tanti sacramēti indigni cōfectores z pre sūptuosi preceptores. q: illi semel deū crucifixerūt in ter ris: isti q̄tū in eis est indigne tractantes et sumentes quo tidie crucifigūt. Am. Qui indigne xp̄m sumit: idē est ac si ip̄m inficiat. Aug. Meli⁹ ē sp̄ualia penit⁹ omittere q̄ indi gne tractare vel tangere. Idē. Inter oīa mie dei opa q̄ ab initio impensa sunt saluti hominum: nihil mirabilius:

nichil excellentius q̄ pro mūdo crucifixus est dn̄s. Leo papa. Magis admirāda ē dei huīlitas. q̄ sua maiestas. Au. Minima gutta sanguinis christi suffecisset ad redēptionem generis humani. Sz ideo maior copia sanguinis ei⁹ data est: vt copiosior clarescceret christi affectus nos diligētis. Vn̄. Bern̄. Patet enim amor christi nos diligentis in vulnere lateris.

a ttende ergo o homo q̄tū pro te datum sit: et maxime tu sacerdos qui corpus et sanguinem tractas domini. Timēdum vero est q̄ dn̄s tales sacerdotes indignos (vt dictū est) non exaudiat/ sz magis eū ad iracūdiā prouocant: Vn̄ illud. Prouocauerūt eū filii eius et non filie: sed belial in sordib⁹. i. in pctīs ideo dn̄z nō placāt: sz magis offendūt eū. Nā etiā loca sacra q̄ tāgunt et calcant: q̄diu sūt in pctīs obstinati ꝯtamināt. Bern̄. Sacerdos sine offensa viuat: qui p offensis iudice deū interpellat: ne offensum potius ad iracūdiaz puocet q̄ cōpescat. Aug. Maius preiudiciū deus in mūdo nō patitur ab hominibus viuentibus/ q̄ a sacerdotibus carentibus sciētia et bona vita. Idem plus placz deo vlulatus canum vel lupoꝝ q̄ cātus inimicoꝝ. i. clericoꝝ maloꝝ. Gre: nihil est q̄ tantum offendat ecclesiā dei q̄ q̄ indigni assūmāt ad regimē aīarū. Vn̄ p̄lati q̄dā nūc tp̄is parū curāt quos iā ad ordines recipiāt/ vl' admittāt. vel quibus in sacerdotes pmouēdos manus imponāt. Vn̄ laici iam clerū vilipēdūt. et claues ecclesie minime curant totāq3 dignitatē sacerdotum q2 negligentes et ceci sunt duces eoꝝ: ꝛ ductores cecorum Apl's. Cauēdū est ne cū aliis p̄dicauerim: ꝛ ip̄e reprob⁹ efficiar. Predicāt quidā nō mechandū: et ipsi mechanť. nō furandū et ipsi furanť. et cetera vitia tam verbis q̄ factis inordinate viuentes pficiunt. Hec omnia predicta prelatis cōmittimus et ecclesiastice correctioni corrigenda.

o Vos ergo prelati et presbyteri in vobis pendēt aīe vestroꝝ subditoꝝ vobis cōmissoꝝ. Presbyter diciť quasi p̄bens iter gregi sibi cōmisso verbo et vite bono exēplo. etiā p posse tpale subsidiū. Et non tm̄ q̄rat lucrū reꝝ

tpaliū: sed aīarū p quibus filius dei mortē sustinuit. Vñ dicit dñs. Quē pditam de manu pastoris requiram.

Egitur in tertio li. regū cū regina sabba ī aula salomonis esset intuita ordines ministrātiū ad mēsā regalē et oēm ornatū curie z familie: pre omnibus laudauit ordinē pincernaꝝ. erant eni vnius habitus. Aula salomonis significat ecclesiā. regina mēsā scz summi regis id est altare in quo cōficitur. tractat. et sumitur. et fidelit ministrat sacrosanctū corpus xp̄i Cui mense diuersi sacerdotes deseruiūt et angeli infiniti: qui dicuntur virtutes celoꝝ. Huius mense scz altaris/ sacerdotes sūt pincerne. iō debent esse vni9 habitus/ id ē vnius sancte cōuersatiōis in aula sūmi regis. vt possint dicere cū psalmista. In domo dñi ambulauimus cū consensu / id est in dei volūtate Qui pincerne scz sacerdotes. pre oībus sunt electi et constituti ad diuina libamina iufundenda et ad honorē sūmi regis et familie/ id est fidelibus ppinanda. Vñ eis dicit p pphetā. Mundamini qui fertis vasa dñi/ id est preparate illi corda vestra in omni virtute et mūdicia interius et exterius. interius p caritatē. exterius per bonā famā et honestam cōuersationē. vt digni sitis bibere d manu dñi calicem vini meri plenū mixto. Psal. Calix meus inebriās q̄ preclarus est. Canti. Bibite vinū qd miscui vobis scz ī mea passione sanguine et aqua de meo latere pfluente. et inebriamini vino mee dilectiōnis. nō tm̄ dico mero: sz meracissimo/ scz illius vue de qua legit vt biberēt sanguinē vue meracissimū. i. sāguinē filii virginis ītemerate. vue dico illius vitis q dixit. Ego sum vitis vera et pater me9 agricola est. Nobilis est vinea in qua pater celestis agricola est. nobilis vitis filius dei ē. nobiles palmites. scz apl'i. nobile vinū eius: cuius sacerdotes sūt pincerne. scz illius sanctissimi vini. i. sanguinis xp̄i q pfluit de torculari qd dominus solus in ara crucis dū pateretur mortē calcauit qui omnibus scz sanguinē vue predicte in eū credentibus propinaret meracissimum quem assumpsit homo factus de mundissima carne gloriose virginis marie.

e pa vos sacerdotes pincerne veri salomonis .i. iesu
xpi et camerarii et secretarii et dispēsatores mini
steriorꝝ dei diligenter attendite in quo gradu et dignitate
sitis constituti/ scȝ sup oīa bona dñi. Unde augu. Quid
potuit deus plus facere sacerdotibus. ꝙ seipm̄ creare tra/
ctare sumere. et mīstrare. Ergo redite ad cor et inspicite il
lud insigne priuilegiū vrē dignitatis. Quīqȝ enim sūt di
gnitates sacerdotū pre ceteris. Primo dicit sacerdos qua
si sacris dotatus/ scȝ sacris ordinibus. qr ipe ē in sūmo gra
du qui ē sacerdotiū Scdo quasi sacris deditus .i. sacramē
tis ad sacrificanda sacramenta. Nam ipe sacrificat sacro
sanctū corpus dñicum verbis signis. pdigiis. et cetera sa/
cramenta. Tertio dr quasi dans sacra Dat enī baptismū
confessionē. penitentiā. indulgentiā. eucaristiā. benedicti
onem. et extremā vnctionē. Quarto dicitur sacerdos qua
si sacra docens. docet enim verbum sancti euangelii et ar
ticulos recte fidei. Quito dicitur sacer dux quasi ducatū
prebens ꝛ iter populo dei ad regna celorum verbo sane do
ctrine et vite bono exemplo. Unde versus

Sacris dotatus: et sacris deditus/ atqȝ
Sacra docens: sacra dans: et dux sacer esto sacerdos.

Bern. Elegi mihi in sacerdotē dignū mansionis habita
culū in vase vitreo. quia licet vitrū de vili materia sit: ta
men pbatur clarius sup aurū et argentū. sic quilibet sa/
cerdos ꝙuis sit peccator tamē prelucet oībus aliis rebus.
regibus et principibus. et est dignior omni creatura. Uos
estis genus electū. gens sancta. regale sacerdotiū. popul⁹
acqsitōis non solū tpalis electionis: sed eterne predestina/
tionis. Elegit aūt vos dñs ante mūdi cōstitutionē qui nō
dum eratis nisi predestinati. Et est notandū ꝙ predestina
tio nihil aliud est ꝙ gratie vel glorie ꝑparatio. scȝ gratie
in presenti: et glorie in futuro. Unde augu. sup illo verbo
Elegi et preelegi. O presbyter siue sacerdos. si deus sic
te elegit: redde rōem villicationis tue quid vel quod in hoc
seculo elegeris: dum deus vltionē a te requiret. quia scri/
ptum est. Cui plus donauit: plus requiretur ab eo.

veneranda sacerdotum dignitas si digne et sacer-
dotaliter vixeritis: intra quorum manus velut in utero
virginis filius dei incarnatur. O celeste misteriū qd̄ p vos
pater et filius et spiritussanctus tā mirabiliter operatur
q̄ vno eodēq3 momēto idē deus qui p̄sidet in celo. in ma-
nibus vestris est sacrificiū. Gre. Hoc tā insigni preuilegio
stupet celū. miratur terra. veretur homo. horrescit infernus. cō
tremiscit dyabolus: veneratur āgelica celsitudo. Quid er-
go retribuā dn̄o pro oībus q̄ retribuit mihi? Verbigratia
Iste qui creauit me dedit mihi creare se. qui creauit me si
ne me creatur mediāte me. Quid ergo retribuā dn̄o p tam
singulari dono sacerdoti mihi impēso? qd̄ ē datū optimū
et donū pfectū? quasi dicat. nescio nisi duo minuta/scilicet
corpus et animā. corpus in seruitutē: et animā in laudē. Vn-
de psal. Lauda anima mea dominum.

c Onsiderate ergo mirabilē vestre excellentie dig-
nitatē q̄ vos deus nō solū pre cetero genere hono
rauit. sed etiā pre cunctis creaturis quas ad laudē et glo-
riā nominis sui creauit. Vñ dn̄s. Ego constitui te sup gen-
tes et regna vt euellas pctī maculā et edifices corda hoīm
penitentiā agere volentiū. et disperdas errores et plantes
virtutes i aiabus viuificādis. Vñ dn̄s Ego vos elegi de mū
do et posui vos ad grāz vt eatis volendo. et fructū afferā-
tis: fideliter operādo. et fructus vester maneat ineternū
congregādo. Bern. Nullus fructus carior deo ē q̄ fructus aīa-
rum p quibus mortē sustinuit filius dei. Qui enī3 deo in
omnibus hominibus lucrantur animas per baptismū rege
nerant. et per cōfessionem et p penitentiā reuocant et eos
sacramento eukaristie cibant quasi dicat nullus nisi sa-
cerdotes. Malach. Labia sacerdotū custodiunt scientiam
sc3 dei. quia angelus dn̄i exercituū est. Angelus in cōuer-
satione angelus in diuinarum gratiarum actione. āgelus in ardo-
re caritatis. āgelus in subiectionis humilitate. Salua re
uerētia āgelorum (quorum infinitus est numerus) dico q̄ maio-
res estis q̄ āgeli. et precellitis dignitatez eorum/ largo mō
loquendo. Cui nāq3 angelorum tradidit deus quod datum

est sacerdoti/scz. Quodcunqz ligaueris super terram erit ligatum et in celis.

Ista due claues sunt. s. scientie et potestatis: date a dño beato petro et ceteris hominibus/ nõ oĩbus/ sz solis sacerdotibus et successoribus suis. licet eni solus deus pctã remittat: tamẽ nunꝙ vel raro sine suis ministris. id est sacerdotibus. Quod potest pbari per leprosos/ quos cũ dñs mandasset. dixit. Ite ostendite vos sacerdotibus ⁊ hũiliter obedite. et dũ irent mundati sunt. Probari etiam potest p lazarũ quẽ cũ dñs suscitasset a mortuis. dixit discipulis suis. soluite eũ et sinite abire. Et quare ipe dñs ñ soluit eũ a vincalis cordis: q̃ soluerat eũ a vinculis mortis et quare non iussit mariã et marthã sorores eius soluere: vel iudeos cognatos eius qui erãt ei ppinquiores debito naturali: ꝙ discipuli dñi: Per hoc euidenter patet et pbat ꝙ solis sacerdotib⁹ data ẽ potestas a dño ligandi: atqz soluendi. Ecce quãta dei benignitas et sacerdotũ dignitas. qꝛ ipse dñs qñqz p malos bonũ operat. et hoc ideo ne claues ecclesie a fidelibus paruipẽdant. qꝛ si aliqñ sacerdotes non habent ex merito/ tamẽ habent ex officio dignitatis: et si quis sacerdotũ indignus sit (quod absit) hoc sibi: non tibi

Ecce quãta ptãs vobis sacerdotib⁹ data est. qꝛ lingue vrẽ claues celi facte sunt. Bern. O ꝙtã dignitatẽ cõtulit vobis deus. Quanta est p̃rogatiua ordinis sacerdotalis: Pretulit vos regibus ̃ire/ ptulit hũc ordinẽ oĩbus homĩb⁹. imo (vt altius loquar) pretulit vos angelis: thronis. et dñationibus. Sicut eni nõ angelos. sed semen apprehendit abrahe ad faciendã redẽptõz: sic ñ angelis. sed hoibus/ scz solis sacerdotibus corporis et sanguinis sui cõmisit cõsecratiõz. Nota ꝙ ad q̃uqz verba sacerdotis stantis ad altare et dicẽtis verba canonis. Hoc ẽ eni corpus meũ: quibus verbis dñs dedit vim cõficiendi ĩ cena p̃latis / vł in lanceatõe sanguĩe ⁊ aqua de suo latere pfluente dicebat. Hoc facite quotienscũqz sumitis in meam cõmeõrationẽ. i. ob mei amoris meõriã: quẽ exhibui in cruce passus pro vobis. Tunc enim (vt dicit Bernardus)

celi celorum aperiunt. et ipse christus qui est in sinu patris: mox venire dignat in manus sacerdotis cui virtutes celorum deseruiūt et panis in altari in verū corp⁹ xpi: z vinū in eius sāguinē cōuertit et transmutatur. et sub modica forma panis totus velat verus deus et hō. Unde ysaias. Vere tu es deus absconditus .s. in hoc pane et medicina sub nebula. Psal. Mirabilia opa tua dñe. s. in hoc sacramento corporis et sanguinis tui et anima mea cognoscet nimis. scilicet credendo firmiter.

Um ergo tāte dignitatis sit sacerdos ꝙ creator sit sui creatoris et toci⁹ creature. ipsū pdere vl' dānare incōueniēs ē. Un̄ ysido. Sicut patrē inficē filiū impossibile ē: sic creatorē pdere creaturā incōueniēs est. Sicut in eccl'ia reliqe sctōrum quorum aīe in celis sūt cōdunt: sic ipē de⁹ requiescit in corde digni sacerdotis. Aug. Elegi et pelegi michi cor digni sacerdotis in habitaculū dignū mee mansionis tāꝙ ī vase vitreo. Licz vitrū sit de vili materia: tamē splēdidius ē auro z argēto. Sic sacerdos plucz dignior et maior corā dō oīb⁹ hoīb⁹, regib⁹ z pricipib⁹ hui⁹ mūdi ī sua dignitate. Un̄ honorādi sūt sacerdotes: qb⁹ de⁹ tantam in mūdo p oibus hoīb⁹ ꝯtulit grām et honorē. Un̄ dn̄s. Qui vos audit me audit. et q vos spnit me spnit. Apl'e. qui vos conturbat. s. indebite: iudiciū portabit quicūqz est ille. zacha. Qui vos tāgit sacerdotes: offendit pupillā oculi mei Et dn̄s in psal. Nolite tangere christos meos: quos z pphetas vocat dn̄s. Et in pphetis meis nolite malignari.

Legit de alexādro rege magno ꝙ cū venit hierusalē ad expugnādū eā: occurrit ei sacerdos iudeorū in ornatu pōtificali. qsiuit rex qs esset: z dictū ē ei ꝙ esset sacerdos altissimi. ipe vo descēdēs ab equo hūilit inclinādo honorauit eū. Et si iudei p eū obtinuerūt gratiā regis ꝗto magis sacerdotes xpianorum hui⁹ temporis honorandi sunt. quia ipē deus honoratur in ipsis: cuius camerarii sūt z mīstri. Salomō. Dabit illis. s. sacerdotib⁹ electū dei donū. z sors in templo dei altissimi. scz sors duplex gratie et glorie. De sorte gratie psal. In manib⁹ tuis sortes mee id est ordo et vita electionis. De sorte glorie daniel. Sta

bis in sorte tua in finem dierum. Sapi. Ecce conputati sunt scz sacerdotes inter filios dei. et inter sanctos sors il loꝝ ē. scz sacerdotū. Merito ergo gaudete et benedicite vos sacerdotes dñi domino laudate et superaltate eum in secula: qui vos ad tantam gloriam elegit.

Venit filius hoīs q̄rere et nō seducere saluare et nō dissipare sicut mali p̄lati. De q̄b⁹ sapiēs. Durum est iudiciū his qui male intrant. durius his qui postq̄ intrauerūt male viuūt. durissimū his qui male p̄sūt. Tres enī sunt questiones. quomō intrasti. quomō vixisti. et quō rexisti. De p̄imo. Amice quō huc intrasti nō habens vestē nuptialem? Si forte canonice intrasti nō per p̄cum violētias. nō p preciū. nō p ꝯsanguinitatē. ad hnc restat qua intentione aut p caritatez/ aut p cupiditatem. Si ꝑpter deum faciat que dei sūt. sicut qui venit ad forū: faciat ea ꝑpter que venit. At ille obmutuit. q2 nō p̄cauit sibi de hac q̄stione, q2 oculus eius non erat simplex. i. intentio: igitur totum corpus erit tenebrosum. Vñ dñs. Mittite eū in tenebras exteriores. Scd̄a q̄stio fit p ysaiā. tu qui es quasi q̄reret. quis hic. qualiter vixisti in ecclesia tua? Si nescis respondere sequitur. Apportari te faciā quasi apportatur gallus gallinacius. qui maior est aliis. Et maiores in ecclesia dei iam nihil faciūt, s3 minores. Tertia questio fit p Hieremiā. Vbi est grex tuus qui dat⁹ est tibi pec⁹ inclitū. i. valde gloriosum? Et ne credas deū posse dubitare d̄ aliqua oue, dicit enim. Ad huc transibūt oues per manus numerātis. Si igit̄ nō solū p vobis. s3 p singulis subditis oportet ratiōz reddere. q̄ durissimū putas iudiciū erit omnibus qui presūt? Tria sūt quibus optime diabolum vincim⁹ scz ardens cogitatō/ carnis mortificatō/ et acuta orō De p̄iō psal̄. In meditatōe mea exardescit ignis quo fugas diabolū fulgura coruscantē. maxie si meditatiōes sūt d̄ passiōe xp̄i. De scd̄o ap̄l's. Castigo corpus meū. ⁊ in seruitutē redigo. De tertio aug. Orō hūilis dīnū ꝑmeret auxilium. xp̄s dicit per ezechielem ad p̄latū. Speculatorem dedi te domui israel/ id est laicis. Vnde valde necesse

est vt sint lucidi pastores. q2 nemo potest in speculo specu lari lutoso. Christ9 est sol. pastor debet esse luna. luna aūt nō habꝫ lumē nisi a sole. ita sacerdos nō debet recipere de corē a mūdo: sed tantū a xp̄o. Item sacerdos qui pro nū/ mis celebrat: videtur dicere cū iuda. Quid vultis mihi da re: et ego vobis eū tradam? ergo nefas est vendere dn̄ꝫ su um. Cogita ꝙ prim9 vēditor seip̄m suspendit. Judas enī nūmos misit in templū. Peiores sunt sacerdotes qui dena rios pro quibus cātant mittūt in lupanar: et in ventrē su um. Judas semel christū vendidit et de hoc penituit. et tu forte mltotiens vendidisti: ꝛ nō penites. caue ne desperās teip̄m suspendas. Bern̄. Veniēt ante tribunal iudicis au dief pploꝝ accusatio et grauis allegatio quoꝝ vixerunt stipendiis: ꝛ nō diluerūt coꝝ pctā. Audi dn̄m dicentē Vos comeditis peccata ppli. Et alibi. Pasce pasce. sed nō dicit vende vende. O bone iesu videf cōtra te conspirare vni/ uersitas ppli christiani. Nam illi in persecutione tua sūt primi: q̇ in ecclesia videnf gerere principatū. Si quis de populo deuiat: ille solus perit: sed sacerdotis error mltos perire facit: si etiā non obest quātū pdest. Bern̄. O sacer/ dos corpus tuū efficif quotidie sepulchrū christi. cur tūc p os tuū egredif falsitas per quod quotidie ingredif vitas? Cur oculi tui vident vanitatē q̇ quotidie aspiciūt verita/ tem? Cur manus tue extendūtur ad illicita et inania: que tenēt tenentē oīa? Cur te ingurgitas ebrietate q̇ tot9 ple/ nus debes esse bonitate? Rogo ergo te vt fugias oēm va nitatē: ne in futuro cōdemneris p veritateꝫ. Tanto vtiqꝫ grauius cades ab alto: ꝙto excellentius polles dignitatis officio. Idē bern̄ O dn̄e pastores tui mutati sūt in tonso res. agni in lupos. defensores in dissipatores. q̇ deberēt eē sobrii: quotidie sunt ebrii: qui prelati. pilati. qui casti. ince sti. qui pastores: seductores. Nōne totiens repetitū ē: Pe/ tre amas me/ pasce oues meas quasi dicat. nisi me pfecte diligas. i. plusꝙ te/ tua et tuos. nō intromittas te de cura ista. nec tu sacerdos: ꝛ maxie pastor p ouib9: p qb9 effusus ē sāguis me9. Bern̄. Nō dꝫ alioꝝ ducatū suscipe q̇ nō vult

alios bene viuendo preire. Nullus ita vilipendit officiuȝ suū sicut clerici. Fabri et agricole mane surgunt sed non ipi. dormiunt eni vsqȝ ad meridiē. Bern. De sacerdotib⁹ miseris proditoribus sociis q̄ xp̄m iter. i. q̄tū in eis est crucifigunt et sanguineȝ testamēti pollutū ducūt. Qui manib⁹ pollutis oculis impudicis ore venenato corde impudico duȝ ad reuerendū sacramētū nō reuerenter accedūt angelos assistētes offendūt et de singulari medicina sibi miserabiliter acquirunt eternā damnationē. Cauete vobis platuli. vo ratores vt catuli. morteȝ nō attenditis q̄ fauorem venditis. Dant nūmi pcurant puuli. scȝ idiote. irregulares excōmunicati/ giezite/ ebriosi/ lusores/ nunq̄ casti semp incesti. ve vobis ve. et semper ve.

Domin⁹ transiens de hoc mūdo ad patrē ecclesiaȝ (quā suo sacratissimo sanguine redemit) fratrib⁹ suis. s. sacerdotibus regendā cōmisit dicens. Exiui a patre et veni in mundū. iter relinquo mundū et vado ad patrē vos oues meas custodite p q̄bus sanguis meus effusus est. Quanta sit dignitas sacerdotalis scȝ officii et ordinis audiamus et videam⁹. Quātūcūqȝ eni sit aliq̄s bonus: tn̄ nō potest cōficere corpus xp̄i nisi ordinatus fuerit vt officii sacerdotalis exhibeat misteriū. dei autē est officiū tribuere et benedictiones. Vn̄ aug. Sacerdotes nō ppria virtute benedicunt: sȝ q̄r xp̄i figuram gerunt. et propter eū qui in ipsis est benedictōis tribuūt plenitudinem. O sacrū et celeste misteriū qd̄ p vos pater et fili⁹ ꝛ spirit⁹ sanctus mirabiliter opatur. credim⁹ q̄ post deū nō est tanta grā ꝛ potestas sicut est vestra. Vn̄ ber. Sup potestate vestra et tam insigni priuilegio vestro stupet celū. miratur terra/ cōtremiscit diabol⁹/ abhorret infernus/ veret hō/ veneratur plurimū angelica celsitudo/ q̄ vno eodēqȝ momēto deus qui p̄sidet in celo: in manibus vestris est i sacrificio Sȝ vn̄ hoc dulcissime ꝛ piissime iesu vt sacerdotes (q̄ sūt vt nos vermiculi et puluis et cinis) te presentē hr̄e mereātur pre manibus/ p oculis/ q̄ totus et integer sedes ad dexterā patris qui vnius hore momento a solis ortu vsqȝ ad

occasum/ab aqlone vsqz ad austrū pstō es dn̄e. Certe non ex debito: non ex merito. sz ex voluntatis tue beneplacito pparasti te in dulcedine tua pauperi de⁹/scz sacerdoti. Hec ē vere celestis indulgentia. hec ē cumulata gl'a. hec ē vere superexcellens gloria: sacerdotez deū tenere in manib⁹ nullis āgelorū nullis archāgelorū/nullis spiritib⁹ sz hominibus. nō oībus sed tm̄ ordini vrō cōmissam esse credim⁹ celebrationem tanti misterii vt ꝯsecratus in sacerdotē prorsus id ipm̄ ꝯficiat in altari qd̄ christ⁹ in cena pascali cōfecit manibus suis. In altari quippe sacerdotuz ore et manib⁹ cōficitur christi corp⁹ nō creat̄ nō nascit̄ sed qd̄ totuz in dextera patris ēt: est totū in manibus. totū in ore sumētis. vnus in multis et in diuersis. O sacerdos tu es sacer dux/sacra docens. sacrū dans. Sacer dux in exhortatione sacra docens ī participatione carnis ꝛ sāguinis xp̄i. sacrū dans p deo exemplū viuendi ceteris. Vt amplius mouearis: īmo vt magis incalescas in amorē tui redenptoris voluit christus/vt iugiter coleret̄ per tuū misteriū. qd̄ semel offerebat̄ in mundi precium. et perennis illa victima viueret in memoria et semp erit in gloria patris. Vnde Moyses rogauit dn̄m quondā dicens. Ostende mihi teipsum domine verū. Sz tibi non solum ostendit̄. sed in manib⁹ tuis se totū tradidit. Delectari ergo debes o tu sacerdos et gaudere in sacramento altaris. in cuius ꝯfessiōe fidelis minister inuenit in medio patris et filii et spiritussancti (astantib⁹ ex omni latere supnis ordinibꝫ) sacramentū p nobile misteriū: superexcellētis glorie. videt et sentit sacerdos filiū dei fratrē suū amātissimū: cuius veraciter carnē et sanguinē tenet. Vn̄ psal'. Narrabo (inquit) nomē tuuz fratribus meis. Videt et sentit spiritū sanctum a patre et filio pcedentē domesticū esse sociū factorē ꝛ dispensatorē suū. qr ipse vere cōsolator est penitentiū et aduocatus oīz in se sperantiū. Videt verū deū et sentit spūaliter āgelos et omnē celi celorū senatū sibi applaudentē. et vt cōciuis eorū ascribi mereatur. Ibiqz celebrat̄ familiare colloquiū inter deū et moysez amicū suū. i. fidelē mistrū. Pēsa igit̄

iugiter/ amplectere suauiter repone fideliter quid audis/ quid agis quid legis quid tenes. Calix sepulchrũ xp̄i. pa/ tena lapidē suppositũ.corporale sudariũ. Substractoria corpalia lintheamina quibus inuolutus fuit xp̄s signifi cant. Hostia quā vides nō est panis.sed caro et sāguis ei⁹ qui pependit in cruce p mūdi vita. Jam oculis tuis vides panē angelorꝝ:qui nescit putrescere.nō vadit in secessū:sꝫ ducet te ī excelsum.illuc reducet te vnde retraxit imagīeꝫ Hoc itaqꝫ sacramentũ ab eterno in celo repositũ. sꝫ dia/ bolo penitus celatũ.prophetis quibusdā reuelatũ. solici tudini et sanctitati vestre est traditũ:ꝛ p omnia donatum Quis vidit talia: videant oculi ne mirentur. qꝛ oīa sicut voluit fecit. O sacerdotes q̄tũ est ꝙ in eleuatiōe manuũ vestrarꝝ. capita regũ inclinantur: ꝙ reges et regine vo/ bis munera offerũt: Omnis ecclesia vos patres cōfitetur et expectat intercessores Jn quorũ priuilegiati amoris pre miũ datũ et dictũ est petro. Pasce oues meas in singula/ ritate potestatis datum est et dictum est apostolis. Quod cunqꝫ ligaueritis super terrā.et cetera. Pensate q̄tũ est hoc maximũ/ scꝫ si ad legationē āgelorũ assens: hoīꝫ ex/ pectaretur. q̄tum ergo est si ad arbitriũ hoīm assēsus in clinatur angelorꝝ. Audite vestri officii dignitatem:caute lam et costantiam.cũ dixit elegi vos.ꝛc. officium.vt cum dixit eatis.cautelam.vt cũ dixit fructum afferatis.Con stantiam/vt cũ dixit fructus vester maneat. Vobis etiãꝫ dictũ est. Jte in vniuersum orbē.ꝛc. Electi ergo estis vt ea tis .ergo periculosum est vobis stare. periculosius sedere periculosissimum est iacere.

Ecordor me legisse qđ accidit in burgũdia cum sa cerdos quidā veniret ad sinodũ transiens p mediũ nemorꝝ obuiũ habuit diabolũ in figura hoīs transfigu/ ratum quē cum salutasset tradidit ei lrãꝫ quandā clausaꝫ tradendā epo et vniuersis rectorib⁹ in illa sinodo ꝯgrega/ tꝭ quā cũ aperuisset ep̄s in p̄ntia oīm fecit legi. Tenor aũt illius lrē erat iste. Rectores tenebrarũ rectorib⁹ eccl'iarꝝ sa lutem. Mandamus vobis ꝙ multum diligimus vos.quia

q̄ocumq3 vobis ꝯmittit ad infernū cum magnis glorie rationibus destinatis. Item alibi dictū fuit episcopo per uerso a xp̄o dn̄o. Dn̄ mihi reduces aīas quas cū prauo exemplo dānificasti. Ber. Timeāt clerici mīstri eccliaꝝ q̄ ī terris res sāctorū quas possidēt tā inique gerūt. vt stipēdiis que sufficere debeāt minime cōtenti: superflua q̄bus egeni sustētari deberēt: impietate sacrilegii sibi detinent et in vsus supbie atq3 luxurie victum pauprū ꝯsumere nō verent: duplici iniquitate peccātes/ sc3 et ꝙ aliena diripiunt ⁊ sacris in suis vanitatib⁹ et turpitudinib⁹ abutūt. Heu hodie nō pascunt pastores oues: sed seipos ppt̄ quod cōminatur eis dn̄s dānatōꝫ. Ezechiel. xliii. De pastorib⁹ hierlm. q: pascebant seipsos. nō oues pascūtur a pastorib⁹ a quibus pasci deberent. Unde ber. Cōuenit bonitas amabilē/ scientia discibilē3/ disciplina mirabilē reddūt. Scīa ⁊ disciplina bonitatē attrahūt. sciētia corrigit ⁊ disciplina pascit. Debet aūt quilibet prelatus et religiosus et clericus qui aliis preest solicitus esse quomō dō placeat in puritate conscientie. Ber. Manducare spūaliter corpus xp̄i est passionis ⁊ redēptionis eius attētius recolere. sacra beneficia ad sumendū suauiter in conscientia. et recolendū fideliter in meōria. Aug⁹. Quotidie corpus christi sumere nō laudo nec vitupero. Hoc est signū sepe cōmunicādi cū de perceptione huius sacramēti timor seruilis minuitur. et incendium caritatis plus augmentat. Sed per hoc aliqui retrahuntur cū de cōmunione deuotionē et cōsolationem singularem nō ita percipiunt: prout eis beneplacitū foret. Et hi magis sua/ ꝙ̄ dei sui videntur querere.

Ueneranda sanctitudo manuū sacerdotum O felix exercitium. o mundi vere gaudiū. vbi ima sūmis iungunt. cum christus tractat xp̄m. sacerdos dei filiū tibi delicie sunt esse cū filiis hoim. Unde petrus in canonica. Uos estis genus electū/ regale sacerdotiū/ gens sancta populus acquisitōis. Aug⁹. Uos estis inquit genus electū non solum electione temporalis prelationis: sed (vt spero) electionis eterne predestinationis. Unde apostolus

Elegit eos ante mundi ꝯstitutionem qui nondum erant ni-
si predestinati. Aug. Quomõ elegit eos añ mũdi ꝯstitu-
tionẽ. qui nondũ erant nisi p̃destinãdo? Gre. Predestina
tio nihil aliud est ꝙ gratie p̃ñtis: et glorie future p̃paratio
Au. Quattuor enĩ requirunt ꝑprie ad preparationem gra-
tie presentis et predestinatiõm glorie future. Primũ est vo
luntas tribuentis. Secũd est libertas volũtatis. Tertiũ
est predestinatio non existentis. Quartum est meritũ acci
pientis. Alioquin nec gratia in presenti nec sequet gloria
in futuro. Unde apl's. Quos presciuit hos predestinauit
cõformes fieri imaginis filii dei. scz sacerdotis in tãti mi
sterii misterio. Idem. Quos predestinauit hos vocauit. et
quos vocauit. hos et iustificauit. quos iustificauit. illos et
magnificauit. Glosa. In predestinatiõe est gratia. in vo
catione potentia. in iustificatione leticia. in magnificati-
one gloria. Uñ vos sacerdotes estis genus electum.

Augustinus. O presbyter siue sacerdos sicut deus
te elegit et p̃elegit. redde rationem villicatõis tue
in quam vel qd tu in hoc seculo elegeris dũ de⁹ electõem a
te requiret nõ est dubiũ dare an sacerdos sit angel⁹ an dia
bol⁹. Si vixerit in castitate corpis et aĩe et humilitate: est
angelus. Si vixerit ecõuerso. ẽ peior diabolo: et hoc ẽ horri
bile valde malis p̃sbyteris. O sacerdotes ꝯsiderate vestre
dignitatis dulcissime excellẽtiã. qr dñs vos ditauit pre oĩ-
bus creaturis. Honorandi sunt quippe sacerdotes quibus
dñs tantã in mũdo pre omnibus ꝯtulit grãm et honorẽ.

Sapiẽtia. Ecce cõputati sunt scz sacerdotes inter fi
lios dei. et inter sctõs sors illoꝝ est scz sacerdotum
Merito ergo gaudete. et benedicite vos sacerdotes domi-
ni dño laudate et superexaltate eũ in secula. q vos ad tantã
dignitatem et gratiã elegit. Et gratias agite ei pro tantis
beneficiis presentibus p̃teritis et futuris et eternalibus
tempalibus et spũalibus. et rogate suppliciter dicẽtes. Cõ
firma hoc de⁹ qd opatus es in nobis ꝑ imensam gratiam
tuã in presenti. et presta vt cũ omibus nobis commissis et
omnibus fidelibus et cũ omnibus sanctis et angelis tuis

in futuro in regno celoꝝ confiteamur nomini tuo sancto et gloriemur in laude tua ineternum.

Dominus noster pontifer de vestibus sacerdotalib⁹ misticā? vt sum⁹ sacerdos ꝯ camsiā induit in almo vtero. scꝫ beate virginis Marie. Ministri vero iudeorum dederunt ei amictum alapis contextum. Herodes albam quando illusit eum alba veste indutum. Ministri p'lati cingulū: quando flagellis ceciderunt eum. Dederunt ei phanonem: quando ligauerunt ad columnam: stolam sputis contextam. Casulam qn̄ induerunt eum veste purpurea: dicentes. Aue rex iudeoꝝ. Lanceā pro baculo. Crucem pro sede episcopali. Spineam coronā pro infula. Clauū in pedibus pro sandalis. Clauos in manibus pro ānulo et cirothecis. Sicqꝫ ornatus pōtifex noster primo tēplū aspersit. missam cantauit: Help. help. postea indulgentiā dedit: dicens. Pater dimitte illis ꝛc. Prelati temere credunt sibi cuncta licere. Credidit et cayphas omne nephas sibi fas. De misero mundo. de primo deqꝫ secundo. De p pontificum dedecus horrificuꝫ. Pontifices muti: de iure suo male tuti. Quāuis cornuti non audent cornibus vti.

Nota sex vicibus fudit christus sanguinem suum pro nobis. Primo in circumcisione. et hoc fuit nostre redemptionis initiū. Secundo in oratione. et hoc fuit nostre redemptionis desiderium. Tertio in flagellatiōe. Quarto in coronatione. et hoc fuit nostre redemptōis meritū. q: liuore ei⁹ sanati sumus. Quinto in crucifixione. ꝛ hoc fuit nostre redemptionis precium. Tunc enī que non rapuit exsoluit. Sexto in lateris apertione. et hoc fuit nostre redemptionis sacramentuꝫ. quia inde exiuit sanguis et aqua. Sanguis in remissionem peccatorum. et aqua ad lauacrum baptismi sacrificandum.

Finit stella clericorum feliciter.

In laudem libelli.

Aspice presentis O clerice dicta libelli.
Nomen pastoris quisquis habere voles
Terrenis nunq̄ vel paucum rebus adhere
Hunc mundum spernens. celica sola pete.
O quanta mentis acie perpendere debet
Is qui pastoris accipit officium
Ne pro diuitiis curam sibi vendicet ipse
Et non vt populo dogmate subueniat
Crede: tuo dabitur merces condigna labori
Apte si proprium rexeris ipse gregem
Illicitus si cecet amor te diuitiarum
Letheas ditis ingrediere domos.
Labitur ex vero si quis tuus agnus ouili
Ad christi caulam dulcius hunc reuoca:
Verus pastor oues ad summum ducat ouile
Terrenos cum artus spiritus exuerit

